

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ РІСТ СТИМУЛЮЮЧИХ ПРЕПАРАТІВ ПІД ЧАС СТВОРЕННЯ КУЛЬТУР СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ НА ХАРКІВЩИНІ

Распопіна С.П., д-р с.-г. наук, с.н.с.
Діденко М.М., канд. с.-г. наук
Державний біотехнологічний університет

У розсадниках і тепличних комплексах лісгосподарських підприємств України під час вирощування садивного матеріалу доволі широко застосовують препарати, стимулюючі ростові процеси рослин. Водночас їхнє застосування майже виключно обмежується передпосівною обробкою насіння, що визначило напрям нашого дослідження – випробування біопрепаратів під час створення та вирощування лісових культур. Досліджували вплив фоліарної обробки стимуляторами росту рослин широкої дії («*Stimulate*», «*Bioforge*») та біодобривом («*Rokohumin*») на стан і розвиток лісових культур сосни звичайної у системі «фактор-ефект» упродовж трьох років, а також пролонгування впливу біопрепаратів. Дослід закладено у червні 2019 р. на базі ДП «Скрипаївське навчально-дослідне лісове господарство» (південно-східна частина Лісостепу) в культурах сосни звичайної у 9-ти варіантах, які являють собою різні концентрації водних розчинів біопрепаратів. Культури створено 02.04.2019 р. під меч Колесова стандартними сіянцями за схемою 2,0×0,7м. Визначено що випробувані препарати, сприяли збільшенню приживлюваності та основних показників росту культур сосни звичайної, при цьому стимулятори росту порівняно з біодобривом, показали кращі результати. Максимальний ефект впливу простежується у перший рік фоліарної обробки, в подальшому ефект дії препаратів помітно знижується. Приживлюваність 1-річних культур у всіх концентраціях препаратів «*Stimulate*» та «*Bioforge*» перевищувала нормативну від 4 до 14% за виключенням контролю та варіантів з «*Rokohumin*». У всіх варіантах 3-річних культур приживлюваність не досягла нормативного показника, що ймовірніше за все зумовлено відсутністю доглядів за культурами. Впродовж усього періоду спостережень (2019-2021 рр.) стабільно високі математично доведені результати на стан і біометричні показники культур сосни звичайної показали препарати «*Stimulate*» та «*Bioforge*» у концентрації – 0,15% та 0,3%. За їхнього використання середні показники висоти 1-річних культур перевищували контроль від 4,8 до 48,3 %, діаметру – 53,4 до 61,4, а 3-річних – від 26,2 до 76,4 та 13,5 до 39,8 % відповідно.